

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP.410.016.04.2015
P/15/031

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/031 – System informacji oświatowej.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Zygmunt Świętek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97490 z dnia 3 listopada 2015 r. (dowód: akta kontroli, str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół Rolniczych w Prudniku ¹ , ul. Kościuszki 76, 48-200 Prudnik
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Hajdecki, dyrektor ² (dowód: akta kontroli, str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Proces gromadzenia danych w lokalnej bazie danych systemu informacji oświatowej (nowe SIO), w oparciu o postanowienia ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o systemie informacji oświatowej*⁴, nie zapewniał kompletności i wiarygodności informacji o działalności Zespołu w kontrolowanym zakresie. Stwierdzono, że do lokalnej bazy danych nowego SIO nie przekazano pełnych i zgodnych ze stanem faktycznym informacji dotyczących uczniów i nauczycieli Zespołu. W szczególności dotyczyło to: a/ liczby uczniów w oddziałach klas pierwszych; b/ liczby uczniów korzystających z zajęć pozalekcyjnych oraz posiadających opinie o potrzebie kształcenia specjalnego; c/ informacji w zakresie obowiązków nauczycieli (podstawowych oraz dodatkowych); d/ udziału nauczycieli w kształceniu i doskonaleniu zawodowym; e/ informacji o podręcznikach obowiązujących w poszczególnych oddziałach Zespołu; f/ informacji o warunkach finansowych prowadzenia Zespołu.

Stwierdzono również, iż nie zapewniono bieżącej konserwacji i utrzymania w należyтым stanie technicznym użytkowanego do obsługi aplikacji nowego SIO sprzętu komputerowego, w którym brak wolnej przestrzeni dyskowej mógł wpływać na prawidłowość działania tej aplikacji.

W kontrolowanym okresie Zespół użytkował także lokalną bazę danych prowadzoną na podstawie przepisów art. 105-118 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. *o systemie informacji oświatowej*⁵ (tzw. *stare SIO*), w której zgromadzono zgodne ze stanem faktycznym dane o uczniach, będące podstawą do podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla Starostwa Powiatowego w Prudniku jako organu prowadzącego ZSR.

¹ Dalej: Zespół lub ZSR.

² Dalej: Dyrektor.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 45 ze zm., dalej: ustawa o *nowym SIO*.

⁵ Dz. U. Nr 49, poz. 463 ze zm., dalej: ustawa o *starym SIO*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Przekazywanie danych sprawozdawczych w bazie danych zmodernizowanego systemu informacji oświatowej

1.1. Warunki organizacyjno-techniczne funkcjonowania lokalnej bazy danych SIO

Opis stanu faktycznego

1. W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 lokalna baza danych SIO była prowadzona dla sześciu jednostek wchodzących w skład Zespołu (jednostka nr 3858 według RSPO⁶), tj. II Liceum Ogólnokształcącego (6441); Międzyszkolnej Bursy (6442); Technikum Nr 2 (6443); Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 2 (6444); Szkoły Policealnej dla dorosłych (6445); Szkoły Policealnej Nr 2 (6446).

Do prowadzenia lokalnej bazy danych SIO Zespół wykorzystywał zestaw komputerowy marki LG⁷ oraz aplikacje udostępniane nieodpłatnie na portalach SIO, tj. od stycznia 2006 r. tzw. starego SIO (www.cie.men.gov.pl) oraz od stycznia 2013 r. tzw. nowego SIO (www.sio.men.gov.pl).

(dowód: akta kontroli, str. 79-80)

2. Dostęp do baz danych SIO na podstawie stosownych upoważnień posiadały osoby zatrudnione w Zespole na następujących stanowiskach: Dyrektora ZSR (od dnia 15 listopada 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. – do nowego SIO); Wicedyrektora ZSR (od dnia 12 listopada 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. – do nowego SIO); Samodzielnego referenta (od września 2005 r. – do starego SIO oraz od dnia 12 listopada 2012 r. do 31 sierpnia 2019 r. do nowego SIO). W okresie objętym kontrolą NIK nie miały miejsca zmiany obsady ww. stanowisk.

(dowód: akta kontroli, str. 3, 75-78)

3. W ZSR do obsługi bazy danych systemów informacji oświatowej wykorzystywany był jeden zestaw komputerowy, za pomocą którego pracownicy posiadający stosowne upoważnienie uzyskiwali dostęp do tej bazy, po wprowadzeniu swoich indywidualnych loginów i haseł dostępowych.

(dowód: akta kontroli, str. 79-82)

4. W trakcie badań kontrolnych, prowadzonych w dniach od 6 do 10 listopada 2015 r., podczas prób uruchomienia aplikacji nowego SIO miały miejsce jej aktualizacje zakończone niepowodzeniem, co wynikało z braku wolnej przestrzeni na dysku D. Po przeprowadzeniu przez informatyka ZSR czynności obsługowych, ilość dostępnej pamięci została zwiększona i po przeprowadzeniu automatycznej aktualizacji aplikacji nowego SIO, możliwym stało się uzyskanie dostępu do bazy danych.

W wyniku oględzin aplikacji nowego SIO stwierdzono m.in., że funkcje tej aplikacji nie pozwalały na uzyskanie bezpośredniej informacji o liczbie osób upoważnionych do dostępu do jej bazy danych, uzyskujących do niej dostęp, a także próbach uzyskania takiego dostępu w sposób nieuprawniony.

Osoba obsługująca aplikację, po uzyskaniu dostępu do bazy danych nowego SIO, mogła korzystać z panelu komunikacji z systemem, w którym wyświetlana była

⁶ RSPO – Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych.

⁷ Zlokalizowany w sekretariacie ZSR, spełniający wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie *minimalnych wymagań technicznych dla sprzętu przeznaczonego do obsługi oprogramowania służącego prowadzeniu lokalnych baz danych SIO, udostępnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, warunków technicznych, jakie powinno spełniać inne niż udostępniane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oprogramowanie służące prowadzeniu lokalnych baz danych SIO, wydawania certyfikatu zgodności z SIO, a także warunków technicznych przekazywania i pozyskiwania danych z bazy danych SIO* (Dz. U. z 2012 r., poz. 321), tj. procesor Intel Pentium 2,60 GHz, system operacyjny Windows 7 Home Premium SP1, 4 GB pamięci Ram, dysk twardy 465 GB (podzielony na dwie partycje C – 100 GB, w tym 32,6 GB wolnej przestrzeni i D – 365 GB, w tym 1,62 MB wolnej przestrzeni).

formatka *Komunikaty*, zawierająca dwie zakładki (*Wiadomości* – zakładka aktywna; *Dziennik zdarzeń* – zakładka nieaktywna). Z treści informacji zawartych w zakładce *Wiadomości* wynikało m.in., że zawiera ona informacje dotyczące funkcjonowania aplikacji nowego SIO w 2015 r., brak było informacji dotyczących wiadomości z 2014 r. Na podstawie oględzin ustalono, że przekazywanie do bazy danych SIO informacji o niezakłóconym funkcjonowaniu lokalnej bazy danych SIO lub zgłaszanie zakłóceń w jego funkcjonowaniu (funkcja uruchomiona począwszy od dnia 31 marca 2015 r.⁸) umożliwiał panel *Ustawienia – zgłaszanie zakłóceń funkcjonowania lokalnej bazy SIO*.

(dowód: akta kontroli, str. 79-82)

5. Dyrektor ZSR, działając w oparciu o postanowienia rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie *dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urzędnicy i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych*⁹, zarządzeniem nr 4/2015 z dnia 20 lutego 2015 r. wdrożył do stosowania w Zespole *Politykę bezpieczeństwa oraz Instrukcję Zarządzania Systemem Informatycznym*.

Dyrektor ZSR: wyznaczył Administratora Bezpieczeństwa Informacji oraz określił zakres realizowanych przez niego obowiązków; określił budynki i pomieszczenia (w tym sposób ich zabezpieczenia), w których przetwarzane są dane osobowe; wyszczególnił zbiory danych osobowych oraz programy komputerowe do ich przetwarzania – ze wskazaniem sposobu przepływu danych pomiędzy poszczególnymi systemami (osiem programów, w tym SIO).

Administrator Bezpieczeństwa Informacji na okres roku szkolnego 2015/2016 udzielił 63 osobom (dyrektorowi, dwóm wicedyrektorom, dwóm pedagogom, samodzielnemu referentowi, 55 nauczycielom, informatykowi) upoważnień do przetwarzania danych osobowych w ZSR. W upoważnieniach wyszczególniano m.in. dane osobowe osoby upoważnianej, zajmowane stanowisko pracy, zakres uzyskiwanego dostępu do zasobów danych osobowych. Ponadto w każdym upoważnieniu zawarte zostały zapisy dotyczące zobowiązań się upoważnianej osoby do przestrzegania obowiązujących zasad w zakresie ochrony danych osobowych, tj. *Polityki bezpieczeństwa i ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych*¹⁰. Upoważnienia podpisywane były przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji oraz upoważniane osoby.

(dowód: akta kontroli, str. 52-68)

Dyrektor ZSR w *Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym* określił m.in. warunki użytkowania systemu informatycznego służącego w ZSR do przetwarzania danych osobowych, w tym: a/ zasadę przetwarzania danych tylko przez osoby posiadające aktualne upoważnienia oraz login i hasło¹¹; b/ sposoby zabezpieczenia systemu informatycznego przed nieuprawnionym dostępem osób nieupoważnionych¹² () oraz utratą danych spowodowaną awarią zasilania (zasilacz awaryjny ups); c/ tworzenia (nie rzadziej niż raz na tydzień) i przechowywania kopii zapasowych zbiorów danych oraz programów służących do ich przetwarzania. Administrator Bezpieczeństwa Danych został zobowiązany do stosowania postanowień rozporządzenia w sprawie *dokumentacji przetwarzania danych osobowych* w sprawach nieuregulowanych *Instrukcją Zarządzania Systemem Informatycznym*.

⁸ Informacja nr 2 koordynatora kontroli dnia 19 listopada 2015 r.

⁹ Dz. U. Nr 100, poz. 1024, dalej: rozporządzenie w sprawie *dokumentacji przetwarzania danych osobowych*.

¹⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 1182 ze zm.

¹¹ Zmieniane nie rzadziej niż co 30 dni, złożone z co najmniej 8 znaków, zawierających małe i wielkie litery, cyfry i znaki specjalne.

¹² Program antywirusowy, zaporę sieciową, uwierzytelniona sieć łączności bezprzewodowej.

Dyrektor ZSR poza ww. uregulowaniami nie wprowadzał do stosowania innych wewnętrznych przepisów regulujących procedury zbierania i przekazywania danych do lokalnej bazy danych SIO.

(dowód: akta kontroli, str. 69-70)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Akta osobowe wicedyrektora oraz samodzielnego referenta ZSR nie zawierały upoważnień Starosty Prudnickiego do dostępu do bazy SIO za okres od dnia 12 listopada 2012 r. do dnia 20 października 2014 r. W myśl art. 72 ust. 1 i ust. 3 ustawy o nowym SIO Starosta może upoważnić do dostępu do bazy danych SIO m.in. kierownika jednostki organizacyjnej podległej lub pracownika albo pracowników takiej jednostki, wyznaczonych przez ich kierowników.

Na podstawie § 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie procedury weryfikacji dostępu do bazy danych systemu informacji oświatowej¹³ upoważnienie do dostępu do lokalnej bazy danych SIO wydaje się w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz upoważnienia pozostaje w siedzibie organu upoważniającego, a drugi egzemplarz wydaje się bezpośrednio osobie upoważnionej celem dołączenia do akt osobowych tej osoby. Osoba upoważniona potwierdza odebranie drugiego egzemplarza upoważnienia, umieszczając na egzemplarzu upoważnienia pozostającym w siedzibie organu upoważniającego adnotację "otrzymano drugi egzemplarz upoważnienia" oraz swój podpis i datę otrzymania tego egzemplarza.

W trakcie kontroli ustalono, iż akta osobowe Wicedyrektora oraz Samodzielnego referenta, posiadających upoważnienie Dyrektora ZSR do dostępu do lokalnej bazy danych SIO, nie zawierały upoważnień do dostępu do tej bazy wydanych przez Starostę Prudnickiego, pomimo iż od dnia 12 listopada 2012 r. osobom tym pracownicy Starostwa przydzielili unikalne loginy i hasła dostępu do lokalnej bazy SIO.

Starosta udzielił kolejne upoważnienia ww. osobom w dniu 20 października 2014 r.

(dowód: akta kontroli, str. 76-78, 291-292)

Dyrektor ZSR wyjaśnił: (...) W dniu 12 listopada 2012 r. z wykorzystaniem opcji aplikacji nowego SIO zostały złożone trzy wnioski o nadanie upoważnień dla: Dyrektora, Wicedyrektora i Samodzielnego Referenta Zespołu. Organ prowadzący otrzymał informację o fakcie złożenia przedmiotowych wniosków. W tym samym dniu na adres mailowy Zespołu została przekazana informacja zwrotna o udzieleniu osobom zatrudnionym na ww. stanowiskach upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO. Najprawdopodobniej zasugerowałem się treścią wygenerowanych przez system nowego SIO informacji, gdyż w treści dotyczących upoważnień dla Wicedyrektora i Samodzielnego Referenta Zespołu zostałem podany jako kierownik podmiotu oraz, że jest to Upoważnienie pracownika, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o Systemie Informacji Oświatowej – w informacji dotyczącej mojego upoważnienia brak było ww. zapisów. Dlatego też najprawdopodobniej w dniu 12 listopada 2012 r. podpisałem upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO dla Wicedyrektora oraz Samodzielnego Referenta, a swoje przekazałem do podpisu przez Starostę Prudnickiego (który podpisał je z datą 15 listopada 2012 r.).

(dowód: akta kontroli, str. 75-78, 281-295, 309)

2. Dyrektor ZSR w okresie od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia 30 listopada 2015 r. nie zapewnił przekazywania do bazy danych nowego SIO informacji o niezakłóconym funkcjonowaniu aplikacji nowego SIO, tj. braku prób uzyskania dostępu do bazy danych osób nieuprawnionych, jak też zakłócenia jej funkcjonowania w wyniku takich prób.

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 466. Dalej: rozporządzenie w sprawie upoważnień.

Informacje w ww. zakresie nie były przekazywane, pomimo że przy każdym uruchomieniu aplikacji nowego SIO wyświetlana była formatka *Komunikaty*, zawierająca zakładkę *Wiadomości*, w której przekazywane były informacje monitorujące m.in. o zgłaszanie zakłóceń w funkcjonowaniu bazy danych nowego SIO.

Wyjaśniając przyczyny zaniechania przekazywania powyższych informacji Dyrektor i Samodzielny referent ZSR sformułowali uwagę ogólną na temat funkcjonowania aplikacji nowego SIO, w której wskazali, że: *Stwierdzane w trakcie kontroli NIK braki danych w nowym SIO, w tym m.in. w zakresie dotyczącym uczniów, nauczycieli, wynikają w pierwszym rzędzie z „ułomności” tego programu – niezależnych od końcowego operatora, jakim jest Zespół – a określonych przez twórcę ten program (Ministerstwo Edukacji Narodowej) oraz faktu, że spośród trzech osób posiadających upoważnienia do dostępu do nowego SIO, faktycznie tylko Samodzielny Referent wprowadzał dane do systemów informacji oświatowej (starego i nowego) – co przy bardzo dużym obciążeniu pracą w sekretariacie Zespołu (obowiązki realizuje tylko jedna osoba) w zakresie m.in. wprowadzenia danych uczniów do systemu dziennika elektronicznego (poprzez program sekretariat do programu Librus), wystawianie i wydawanie legitymacji szkolnych (przedłużanie okresu ich ważności), wydawanie różnego rodzaju zaświadczeń dla uczniów (dla uzyskania świadczeń socjalnych z ZUS, KRUS i innych podmiotów), sporządzanie list uczniów dla wyrobienia elektronicznych kart wstępu uczniów na teren obiektów Zespołu, powoduje, że wprowadzanie danych do nowego systemu SIO nie jest prowadzone na bieżąco. Ponadto, w ostatnim okresie (wrzesień-listopad) bardzo często miałem(am) problemy z zalogowaniem się do systemu, przekazaniem już wprowadzonych danych do systemu SIO (najczęściej z uwagi na długotrwałą weryfikację danych uczniów w bazie PESEL). Ponadto nigdy nie byłem(am) przeszkolona w obsłudze nowego SIO¹⁴.*

Dyrektor ZSR stwierdził ponadto, że: *nie posiadam wiedzy na temat sposobu umożliwiającego zgłoszenie przypadków nieuprawnionego dostępu jak informacji o niezakłóconym funkcjonowaniu bazy danych nowego SIO. W programie nie widnieje funkcja takiego monitorowania. Ponadto informuję, że nigdy nie byłem przeszkolony w obsłudze nowego SIO.*

Samodzielny referent stwierdziła natomiast, że: *Nie wiedziała, że należy składać informację o niezakłóconym funkcjonowaniu SIO i nadal nie wiem w jaki sposób należy to robić. Uczestnicząc w szkoleniu dotyczącym starego SIO, w Starostwie Powiatowym w Prudniku, otrzymałam informację, że należy skupić się wprowadzaniu rzetelnych danych do starego SIO, bo nowe SIO (o ile wejdzie w życie które jest w ciągłej modernizacji) będzie obowiązywać może dopiero od 2017 r. lub później i dane wprowadzone do nowego SIO są tylko bazą danych osobowych. Dlatego też na bieżąco, systematycznie wprowadzałam dane do starego SIO oraz od stycznia 2013 r. także do nowego SIO – jeśli uzyskiwałam do niego dostęp, dany moduł system działał, pozwalał mi na to czas i zakładka w danym module była rozwinięta, tj. była możliwość wprowadzenia do niej danych i ich bezproblemowego przekazania.*

(dowód: akta kontroli, str. 80, 270-276, 277-295)

W powyższym zakresie Najwyższa Izba Kontroli zauważyła, że materiały w zakresie obsługi nowej aplikacji SIO, w tym instrukcje użytkownika aplikacji zostały opublikowane na stronie internetowej pod adresem www.cie.men.gov.pl (zakładka *Modernizacja SIO*). Dodatkowo na stronie tej była możliwość skorzystania z platformy e-learningowej oraz zwrócenia się z zapytaniem w kwestiach szczegółowych dotyczących tej aplikacji.

¹⁴ Dyrektor ZSR i samodzielny referent zaznaczyli, że: uwaga ta dotyczy wszystkich pytań szczegółowych związanych z funkcjonowaniem nowego systemu SIO w Zespole.

1.2. Przekazywanie do bazy lokalnej SIO danych dotyczących uczniów

1. W wyniku oględzin bazy danych nowego SIO i porównania danych uczniów zawartych w tej bazie oraz w dziennikach lekcyjnych dla roku szkolnego 2014/2015 oraz 2015/2016 stwierdzono m.in., że dla roku szkolnego 2014/2015 była dostępna lista wszystkich uczniów Zespołu (520 uczniów i 20 oddziałów¹⁵) – brak było jednak możliwości ustalenia listy uczniów poszczególnych oddziałów Zespołu, w tym danych wskazanych w art. 14 pkt 3 ustawy o nowym SIO.

W bazie danych nowego SIO dla roku szkolnego 2015/2016 była dostępna lista uczniów promowanych po zakończeniu roku szkolnego 2014/2015, brak było jednak danych uczniów dla poszczególnych oddziałów klas pierwszych technikum oraz liceum ogólnokształcącego, co szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego¹⁶. Stwierdzono też, że funkcjonalność aplikacji nowego SIO nie pozwalała na ustalenie rzeczywistej daty wprowadzenia zmian w odniesieniu do uczniów skreślonych z listy uczniów w trakcie roku szkolnego.

(dowód: akta kontroli, str. 79-96, 100-104)

2. Liczba wszystkich oddziałów ZSR wykazanych w bazie nowego SIO w latach szkolnych 2014/2015 oraz 2015/2016 była zgodna z liczbą oddziałów wykazywaną w arkuszach organizacyjnych, jak też z liczbą dzienników lekcyjnych¹⁷.

W roku szkolnym 2014/2015 wykazano ogółem 19 oddziałów, w tym pięć oddziałów liceum ogólnokształcącego (jedna klasa pierwsza oraz po dwie klasy drugie i trzecie) oraz 14 oddziałów technikum (po trzy klasy pierwsze i drugie oraz po cztery klasy trzecie i czwarte). W ww. latach wszystkie oddziały Zespołu były oddziałami ogólnodostępnymi¹⁸.

(dowód: akta kontroli, str. 100-104, 182-185, 226-229)

3. Zarówno w roku szkolnym 2014/2015 jak i w 2015/2016, w bazie nowego SIO, wykazano jedną uczennicę uczestniczącą w zajęciach pozalekcyjnych określonych w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁹. Uczennica ta wykazała się bardzo dobrą znajomością z języka niemieckiego²⁰ i decyzją Dyrektora ZSR nr 1/2014/2015 z dnia 16 stycznia 2015 r. uzyskała zgodę na indywidualny program nauczania języka niemieckiego (zwiększenie liczby godzin nauki z jednej do trzech).

Poza dziennikiem zajęć pozalekcyjnych dla ww. uczennicy w kontrolowanym okresie nie były prowadzone inne dzienniki takich zajęć.

(dowód: akta kontroli, str. 87, 117)

4. W wyniku oględzin bazy danych nowego SIO (moduł „Uczeń”) stwierdzono m.in., że w roku szkolnym 2014/2015 z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym (stypendium Prezesa Rady Ministrów) korzystały dwie uczennice. Dla roku szkolnego 2015/2016 w bazie danych nowego SIO nie wykazano danych o korzystaniu przez uczniów ZSR z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym.

(dowód: akta kontroli, str. 94)

5. W wyniku oględzin bazy danych SIO (moduł „Uczeń”) stwierdzono, m.in., że zgodnie ze stanem faktycznym wprowadzono do niej dane o zakresie korzystania przez uczniów

¹⁵ 172 uczniów w sześciu oddziałach Liceum ogólnokształcącego oraz 348 uczniów w 14 oddziałach Technikum.

¹⁶ W części pod nazwą „Stwierdzone nieprawidłowości”.

¹⁷ Prowadzonych elektronicznie i dostępnych dla osób upoważnionych (nauczyciele, uczniowie, rodzice/opiekunowie prawni) na stronie: <https://synergia.librus.pl>

¹⁸ W okresie tym, w Zespole nie były tworzone inne rodzaje oddziałów.

¹⁹ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2576 ze zm.

²⁰ W roku szkolnym 2013/2014 brała udział w 36 edycji Ogólnopolskiej Olimpiadzie Języka Niemieckiego zajmując 23 miejsce na etapie wojewódzkim i 100 miejsce w skali kraju.

ZSR z bursy w roku szkolnym 2014/2015. Dla roku szkolnego 2015/2016 w bazie danych nowego SIO nie wykazano uczniów korzystających z bursy ZSR. Jak ustalono, we wrześniu 2015 r. z bursy korzystało 15 uczniów ZSR.

(dowód: akta kontroli, str. 89, 128)

6. W wyniku oględzin bazy danych nowego SIO (moduł „Uczeń”) i porównania zawartych w niej danych z ilością uczniów posiadających orzeczenia o potrzebach kształcenia specjalnego w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 stwierdzono, że dla roku szkolnego wprowadzono dane o wszystkich czterech uczniach posiadających takie orzeczenia²¹, a dla roku szkolnego 2015/2016 dane takie zostały wprowadzone dla czterech z sześciu uczniów dysponujących takimi orzeczeniami.

(dowód: akta kontroli, str. 91, 104-108)

7. W okresie objętym kontrolą uczniowie ZSR nie posiadali opinii o potrzebach wczesnego wspomaganie rozwoju.

(dowód: akta kontroli, str. 104-108)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W wyniku oględzin stwierdzono, że w bazie danych nowego SIO w dniu 17 listopada 2015 r. brak było wymaganych danych dotyczących 98 uczniów z klas pierwszych roku szkolnego 2015/2016, tj. 20,8% z 471 uczniów Zespołu (w tym: 29 uczniów wchodziło w skład jednego oddziału klasy I liceum ogólnokształcącego, a 69 uczniów wchodziło w skład trzech oddziałów klasy I technikum).

(dowód: akta kontroli, str. 84-86, 182-185, 226-229)

W myśl art. 30 ustawy o nowym SIO ZSR zobowiązany był do przekazywania danych dziedzinowych ucznia do bazy danych SIO, w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana w stanie faktycznym. Zakres danych identyfikacyjnych i dziedzinowych uczniów Zespołu przekazywanych do lokalnej bazy danych SIO określa art. 14 tej ustawy, zgodnie z którym, w bazie danych SIO gromadzone są dane dziedzinowe obejmujące m.in.: miejsce zamieszkania ucznia (pkt 1); klasę, semestr i oddział, do którego uczeń uczęszcza (pkt 2); rodzaj oddziału (pkt 3).

Wyjaśniając przyczyny braku w bazie danych nowego SIO informacji o uczniach przypisanych do poszczególnych oddziałów w roku szkolnym 2014/2015, skreślonych w ciągu roku szkolnego, przypisanych do poszczególnych oddziałów klas pierwszych w roku szkolnym 2015/2016 Dyrektor ZSR stwierdził, że: *Po przeprowadzonej promocji do oddziałów roku szkolnego 2015/2016, pojawiają się nowe oddziały z uczniami, lecz dane z poprzedniego roku nie są zachowywane. W bazie nowego SIO brak jest uczniów przypisanych do danych oddziałów w roku szkolnym 2014/2015, ponieważ w chwili wprowadzenia promocji dla uczniów do następnej klasy figurują oni w kolejnych oddziałach dla roku szkolnego 2015/2016, a dane ich w oddziałach roku szkolnego 2014/2015 automatycznie „znikają” i nie są przechowywane przez system. Sytuacja ta powoduje, że promowanemu uczniowi w kolejnym roku szkolnym na nowo należy przypisać wszystkie dane np. zawód, nauczane języki, orzeczenie o potrzebie nauczania specjalnego. Uczniów przypisanych do klas pierwszych w roku szkolnym 2015/2016 nie wpisano do bazy nowego SIO z powodu niemożności zalogowania się do systemu nowego SIO (w okresie od dnia 1 września 2014 r. do dnia 20 października 2014 r.) oraz braku czasu na wprowadzenie tak dużej ilości danych w bardzo krótkim czasie. Moim zdaniem baza starego SIO jest pod tym względem bardziej przemyślana, gdyż wprowadza się do tabel ilość uczniów, a nie ich obszerne dane indywidualne,*

²¹ 1) opinia z dnia 26.06.2012 r. (zakończyła naukę w roku szkolnym 2014/2015); 2) opinia z dnia 20.08.2013 r. (kontynuuje naukę); 3) opinia z dnia 13.05.2014 r. (kontynuuje naukę); 4) opinia z dnia 22.05.2014 r. (kontynuuje naukę).

których wprowadzenie pochłania dużo pracy i czasu. Sytuacja ta jest niezależna od osoby wprowadzającej dane do nowego SIO, a wynika z funkcji zapisanych dla tego programu. Powoduje to, że brak jest możliwości wykonania odpowiedniego zestawienia sortującego odpowiednie dane np. uczniowie wpisywani są i wykazywani w kolejności wpisu a nie alfabetycznie, bez liczb porządkujących po dokonaniu promocji do klasy wyższej część danych znika i należy je ponownie wprowadzać. Informacje o skreśleniu ucznia nie były (są) wpisane z powodu braku możliwości zalogowania się do systemu nowego SIO oraz ograniczenia kadrowe Zespołu. Priorytetem objęte było wprowadzanie danych do starego SIO.

(dowód: akta kontroli, str. 278-294)

2. W wyniku oględzin bazy danych nowego SIO ustalono, że do bazy tej nie wprowadzono informacji udziale uczniów ZSR w zajęciach pozalekcyjnych. Zgodnie z art. 10 ustawy o nowym SIO w bazie danych SIO, w zbiorach danych uczniów, są gromadzone dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe uczniów. Natomiast w myśl art. 14 pkt 25 tej ustawy dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w szkole obejmują uczestniczenie w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 6 ustawy o systemie oświaty, według rodzajów tych zajęć, oraz innych niż wymienione w art. 64 ust. 1 ustawy o systemie oświaty formach działalności dydaktyczno-wychowawczej. Dodatkowo w myśl § 14 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej²² w ramach danych, o których mowa w art. 14 pkt 25 ustawy o nowym SIO, w bazie SIO gromadzi się dane dziedzinowe uczniów, które obejmują m.in. uczestniczenie w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Zgodnie z § 29 ust. 1 pkt 5 lit. e) ww. rozporządzenia w sprawie danych i terminów SIO, dane dziedzinowe o udziale uczniów w wymienionych formach zajęć pozalekcyjnych należy przekazać w lokalnej bazie danych SIO do dnia 7 października każdego roku kalendarzowego, wg stanu za poprzedni rok szkolny.

W roku szkolnym: 2013/2014 w zajęciach pozalekcyjnych uczestniczyło łącznie 302 uczniów (z tego w przedmiotowych 238 uczniów; sportowych 50; innych 14), a dla jednego ucznia prowadzone były zajęcia specjalistyczne (rewalidacyjne). W roku szkolnym 2014/2015 w zajęciach tych uczestniczyło łącznie 298 uczniów (z tego w przedmiotowych 260 uczniów; sportowych 25; innych 13), a dla pięciu uczniów prowadzone były zajęcia specjalistyczne (dydaktyczno-wyrównawcze); 2015/2016 w zajęciach tych uczestniczy łącznie 56 uczniów (z tego w przedmiotowych 2 uczniów; sportowych 36; innych 18).

Dla ww. osób i zajęć nie zostały przedłożone dzienniki zajęć pozalekcyjnych. W programie Librus także brak było informacji w ww. zakresie. W jego bazie dostępna była informacja o nauczycielach i uczniach biorących udział w zajęciach dodatkowych w ramach godzin określonych art. 42 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela²³.

W bazie danych nowego SIO dla ww. okresu wykazano fakt uczestniczenia jednej uczennicy w zajęciach pozalekcyjnych (Opis stanu faktycznego pkt 8).

(dowód: akta kontroli, str. 179-269)

Dyrektor ZSR, wyjaśniając powody braku realizacji obowiązków określonych art. 14 pkt 25 ustawy o nowym SIO, stwierdził, że: w dzienniku elektronicznym nie ma możliwości rozgrupowania zajęć prowadzonych w ramach art. 42 Karty Nauczyciela i art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty. Zajęcia pozalekcyjne wykazywane są w elektronicznym dzienniku jako kontynuacja zajęć dodatkowych (art. 42), gdyż

²² Dz. U., poz. 1547. Dalej: rozporządzenie w sprawie danych i terminów SIO.

²³ Dz. U. z 2014 r., poz. 191 ze zm.

wynikają one z potrzeb szkoły i młodzieży. We wrześniu tego roku otrzymałem polecenie służbowe od Naczelnika Wydziału Oświaty, aby nie wprowadzać zajęć dodatkowych prowadzonych w ramach art. 42 Karty Nauczyciela. Podczas prób wprowadzania danych do nowego SIO pojawiały się komunikaty o zakłóconej pracy systemu. Priorytetem było uzupełnienie bazy danych starego SIO.

(dowód: akta kontroli, str. 301-304)

3. W roku szkolnym 2015/2016 do bazy danych nowego SIO nie została przekazana informacja o korzystaniu z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym (stypendium Prezesa Rady Ministrów) przez dwie uczennice. W myśl art. 14 pkt 29 ustawy o nowym SIO, do lokalnej bazy SIO należy przekazać dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w szkole obejmujące m.in. informacje o korzystaniu przez ucznia z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym, o której mowa w art. 90c ust. 3 ustawy o systemie oświaty, z określeniem rodzaju świadczeń. Zgodnie z treścią tego przepisu, świadczeniami pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym jest m.in. stypendium Prezesa Rady Ministrów.

Wyjaśniając przyczyny braku wprowadzenia informacji o korzystaniu przez dwie uczennice z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym Dyrektor oraz Samodzielny referent stwierdzili, że informacje te nie zostały wprowadzone do bazy danych nowego SIO z powodu braku możliwości zalogowania się do systemu nowego SIO.

(dowód: akta kontroli, str. 94, 280-295)

4. W trakcie oględzin bazy danych nowego SIO (moduł „Uczeń”) stwierdzono m.in. że do bazy danych nowego SIO Zespołu nie zostały wprowadzone informacje o korzystaniu w roku szkolnym 2015/2016 przez uczniów ZSR z internatu (bursy). Według danych wykazów uczniów korzystających z bursy ZSR we wrześniu 2015 r. zamieszkiwało w niej 15 uczniów, w październiku 13 uczniów, w listopadzie 14 uczniów.

(dowód: akta kontroli, str. 128-130)

Zakres danych identyfikacyjnych i dziedzinowych uczniów Zespołu gromadzonych w lokalnej bazie danych SIO Zespołu określa art. 14 pkt 30 ustawy o nowym SIO, zgodnie z którym w tej bazie danych gromadzone są dane dziedzinowe obejmujące m.in. informację o korzystaniu z internatu (pkt 30). Dane te podlegają aktualizowaniu (z pewnymi wyłączeniami) w terminie siedmiu dni od zmiany stanu faktycznego (zgodnie z art. 30 ustawy o nowym SIO).

Wyjaśniając przyczyny ww. nieprawidłowości Dyrektor ZSR i Samodzielny referent podali m.in., że: do bazy danych nowego SIO nie zostały wprowadzone informacje o uczniach korzystających z bursy Zespołu z powodu braku możliwości zalogowania się do systemu SIO, jak też braku czasu na wprowadzenie danych.

(dowód: akta kontroli, str. 274-276, 280-295)

5. Na podstawie oględzin informacji dostępnych w bazie danych nowego SIO stwierdzono m.in., że brak jest w informacji o posiadaniu przez dwóch uczniów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego²⁴.

(dowód: akta kontroli, str. 92, 104-108)

W myśl art. 26a ust. 3 pkt 1 ustawy o nowym SIO, do lokalnej bazy danych SIO należy przekazać informację o objęciu ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez szkołę.

Dyrektor ZSR wyjaśniając przyczyny braku w lokalnej bazie danych nowego SIO informacji o posiadaniu przez dwóch uczniów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego stwierdził, że: do systemu zostało wprowadzonych sześć osób, z czego dwie nie zostały prawidłowo zweryfikowane przez system nowego SIO. Weryfikacja ta

²⁴ 1) opinia z dnia 23.09.2015 r., 2) opinia z dnia 08.10.2015 r.

nie jest zależna od Zespołu, ponieważ po wprowadzeniu wymaganych danych do systemu (nr orzeczenia, nr Regon poradni, która wydała orzeczenie) ukazywała się (jak też ukazuje się nadal) informacja z bazy danych nowego SIO, że orzeczenie nie zostało odnalezione w systemie i dlatego nie zostaje przypisane do danego ucznia. Z tego wynika, że poradnia też musi wprowadzić dane dotyczące danego orzeczenia do bazy nowego SIO i dopiero po pozytywnym zweryfikowaniu danych wprowadzonych przez ZSR i poradnię dla danego ucznia zostanie wyświetlona informacja, że posiada orzeczenie o kształceniu specjalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 280-295)

1.3. Przekazywanie do bazy lokalnej SIO danych dotyczących nauczycieli

Opis stanu faktycznego

W wyniku oględzin bazy danych SIO, przeprowadzonej dla próby losowo wybranych 30 nauczycieli ZSR (z 60) stwierdzono m.in., że nie zostały do niej wprowadzone informacje o ich obowiązkach w roku szkolnym 2014/2015, o udziale w doskonaleniu zawodowym, jak też o wyrażeniu zgody na pozyskiwanie ich danych.

Na podstawie danych akt osobowych ww. nauczycieli, danych bazy starego SIO oraz informacji zawartych w programie Kadry Optivum (wersja 12.0.0890 firmy Vulcan) stwierdzono, że w roku szkolnym 2014/2015 w doskonaleniu zawodowym udział brało dwóch nauczycieli²⁵.

(dowód: akta kontroli, str. 89-96, 102-103)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W myśl art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy o nowym SIO w bazie danych SIO należy gromadzić informacje o rodzajach prowadzonych zajęć i innych wykonywanych przez nauczycieli obowiązkach. Zgodnie z art. 30 ustawy o nowym SIO dane o obowiązkach nauczycieli podlegają aktualizacji w bazie SIO w terminie 7 dni od zmiany stanu faktycznego, z wyjątkiem danych o zajęciach realizowanych na podstawie art. 42 ust. 2 pkt 2 *Karty Nauczyciela*. Zgodnie z § 29 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie zakresu danych i terminów SIO informację o zajęciach nauczycieli realizowanych w ramach godzin określonych art. 42 ust. 2 pkt 2 *Karty Nauczyciela* aktualizuje się w terminach do 7 kwietnia i do 7 października według stanu na dzień 31 marca i 30 września.

W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, że w roku szkolnym 2014/2015 oraz 2015/2016 do lokalnej bazy danych nowego SIO nie przekazano żadnych informacji o obowiązkach nauczycieli (o rodzajach prowadzonych zajęć i innych wykonywanych przez nauczycieli obowiązkach), jak też ich udziale w doskonaleniu zawodowym.

(dowód: akta kontroli, str. 89-96)

Wyjaśniając przyczyny ww. nieprawidłowości Dyrektor ZSR i Samodzielny referent podali m.in., że: do dnia kontroli NIK, do bazy danych nowego SIO nie zostały wprowadzone informacje o obowiązkach nauczycieli, jak też informacje o ich udziale w doskonaleniu zawodowym z powodu braku możliwości zalogowania się do systemu SIO, braku dostępu do dnia 1 grudnia 2015 r. do tych funkcji programu. Informacje dotyczące doskonalenia zawodowego nauczycieli w ZSR gromadzone są w oddzielnym programie komputerowym Kadry.

(dowód: akta kontroli, str. 274-276, 285-289)

²⁵ 1) kurs *Aktywizujące metody nauczania* (ukończony 21.05.2015 r.); kurs doskonalący *Udzielanie pierwszej pomocy* (30.08.2015 r.). 2) studia podyplomowe *Żywność człowieka w profilaktyce zdrowotnej* (02.02.2015 r.).

1.4. Przekazywanie do bazy lokalnej SIO danych dotyczących warunków prowadzenia szkół i placówek oświatowych

Opis stanu faktycznego

W wyniku oględzin bazy danych nowego SIO (moduł „Podmiot”) stwierdzono, że zostały do niej wprowadzone dane dotyczące o warunkach materialnych prowadzenia ZSR, tj. o posiadanych terenach sportowych, pomieszczeniach, wyposażeniu w urządzenia i pomoce dydaktyczne.

Oględziny przeprowadzone dla zweryfikowania zgodności danych bazy nowego SIO ze stanem faktycznym potwierdziły, że informacja zawarta w bazie nowego SIO odpowiada stanowi faktycznemu.

(dowód: akta kontroli, str. 91-95, 170-178)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, iż do bazy SIO nie przekazano żadnych informacji w zakresie podręczników obowiązujących w poszczególnych oddziałach ZSR.

(dowód: akta kontroli, str. 79-96)

W myśl art. 8 pkt 1 lit. d) ustawy o *nowym SIO* w przypadku szkół publicznych w bazie danych SIO, w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, gromadzone są m.in. dane dziedzinowe dotyczące podręczników obowiązujących w poszczególnych oddziałach, zgodnie z zestawem podręczników, o którym mowa w art. 22ab ust. 4 pkt 1 ustawy o *systemie oświaty*.

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy o *nowym SIO* termin przekazania ww. danych został określony w § 29 ust. 1 pkt 1 rozporządzeniu w *sprawie zakresu danych i terminów SIO*, zgodnie z którym dane o podręcznikach obowiązujących w roku szkolnym 2014/2015 powinny być przekazane do bazy SIO w terminie do 15 czerwca 2014 r., a o podręcznikach obowiązujących w roku szkolnym 2015/2016 w terminie do 15 czerwca 2015 r.).

Wyjaśniając powyższą nieprawidłowość Dyrektor ZSR stwierdził, że: *danych o podręcznikach nie wprowadzono, ponieważ aplikacja nowego SIO nie przewiduje takiej możliwości. Informacja o podręcznikach jakie obowiązują w szkole zamieszczana jest corocznie na tablicy ogłoszeń Zespołu (w okresie czerwiec-wrzesień) oraz dostępna jest dla każdego ucznia i jego rodzica/opiekuna prawnego na stronie internetowej Zespołu²⁶ oraz aplikacji dziennika elektronicznego (https://synergia.librus.pl/podreczniki_szkola/szkola_lista).*

(dowód: akta kontroli, str. 300)

2. W wyniku oględzin bazy danych nowego SIO stwierdzono m.in. że w 2014 r. oraz 2015 r. (do końca listopada) Dyrektor ZSR nie przekazał do bazy danych nowego SIO informacji o wynagrodzeniach dziesięciu pracowników niebędących nauczycielami, jak też informacji o wysokości wydatków na prowadzenie Zespołu.

(dowód: akta kontroli, str. 91-96)

Wymóg przekazania do lokalnej bazy nowego SIO informacji o warunkach finansowych prowadzenia szkoły określa art. 8 pkt 1 lit. g), lit. h) oraz lit. j) ustawy o *nowym SIO*. Dane o wysokości wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami i osób wykonujących zadania nauczycieli na podstawie umowy cywilnej podawane są – zgodnie z § 29 ust. 1 pkt 3 lit. b) oraz lit. c) rozporządzenia w *sprawie zakresu danych i terminów SIO* – za okres: od stycznia do sierpnia danego roku – do 7 września, a za poprzedni rok kalendarzowy – do 7 stycznia. Dane o wydatkach na prowadzenie szkoły podawane są za kolejne kwartały w terminie 10 dni po zakończeniu kwartału (zgodnie z § 29 ust. 1 pkt 4 lit. a) ww. rozporządzenia).

²⁶ Dla roku szkolnego 2015/2016: http://zsr_prudnik.wodip.opole.pl/wp/2015/08/

Dyrektor ZSR wyjaśniając powyższą nieprawidłowość stwierdził, że: *Zespół nie posiada referatu księgowego. Organ prowadzący zorganizował referat księgowy w starostwie. W referacie zostały wyznaczone osoby do prowadzenia danej szkoły i prawdopodobnie żadna z tych osób nie została upoważniona do dostępu do bazy danych nowego SIO.*

(dowód: akta kontroli, str. 288)

Samodzielny referent udzielając wyjaśnień stwierdziła ponadto m.in., że jej zdaniem *dane w tworzonej bazie danych nowego SIO nie umożliwiają i nie ułatwiają zarządzania sprawami oświaty w Zespole, a wręcz utrudniają realizację tych czynności. Baza nowego SIO przysparza osobie wprowadzającej dane bardzo dużo pracy; m.in. z powodu ogromu dokładnych, bzdurnych danych do wprowadzenia, których bardzo duża ilość musi być co roku na nowo wprowadzana (np. uczeń wpisany z wszystkimi danymi do klasy I w danym roku szkolnym, gdy otrzyma promocję do klasy II w kolejnym roku szkolnym, jego dane w tej klasie (następnej) należy uzupełnić ponownie i tak co rok. Na dodatek nie ma możliwości wygenerowania jakichkolwiek zestawień np. trzeba wejść w dane każdego ucznia żeby sprawdzić kto ma np. stypendium, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jakiego języka się uczy, w jakim zawodzie się kształci itp. Lista uczniów nie jest generowana według alfabety, a według daty wprowadzenia ucznia, na dodatek uczniowie którzy skończyli szkołę lub zakończyli naukę są skreśleni ale nadal figurują na liście uczniów. Ten sam uczeń, który uczy się w szkole i jest mieszkańcem bursy na liście zbiorczej ukazuje się 2x.*

Ponadto stwierdziła, że *dostrzega utrudnienia i przeszkody w wykorzystaniu na poziomie Zespołu danych z baz danych SIO do realizacji zadań oświatowych, wspierania efektywności systemu jego finansowania, gdyż brak jest jakichkolwiek danych zbiorczych, zestawień, wydruków, kilkakrotnie wprowadzana jest duża ilość indywidualnych danych tego samego ucznia, system jest awaryjny, często nie można się zalogować do bazy SIO lub danej aplikacji, nie pozwala porównywać zgromadzonych w nim danych, tak naprawdę jest dla mnie pracochłonnym, bezużytecznym buble.*

(dowód: akta kontroli, str. 275-276)

Dyrektor ZSR stwierdził także, że *tworzenie dodatkowej bazy nowego SIO nie ułatwia zarządzania Zespołem. Wiele danych Zespół posiada w innych zasobach między innymi w starym SIO. Ponadto, powielanie danych posiadanych przez ZSR wymagałoby zaangażowania dodatkowej osoby (przynajmniej okresowo), a Zespołu na to nie stać ze względów finansowych. Wprowadzenie nowego SIO wręcz utrudniło pracę, ze względu na potrzebę wielokrotnego wprowadzania tych samych danych, które znikają w bazie danych np. w wyniku promowania ucznia do kolejnej klasy. Ponadto stwierdził, że baza danych nowego SIO uniemożliwia mu tworzenie raportów i nie miałem możliwości korzystania z nich. Dlatego też nie korzystał z baz danych nowego SIO.*

(dowód: akta kontroli, str. 289)

Brak wywiązywania się z obowiązku przekazywania danych do lokalnej bazy danych SIO w terminach i w zakresie określonym przez ustawę o SIO, skutkowało nierzetelnością gromadzonych w tym obszarze danych, a tym samym mógł przyczynić się do obniżenia ich przydatności do wspierania realizacji zadań oświatowych.

Ocena cząstkowa

Z przyczyn leżących po stronie ZSR, do lokalnej bazy SIO do dnia kontroli NIK nie przekazano: a/ informacji o niezakłóconym funkcjonowaniu lokalnej bazy danych za trzy kwartały 2015 r., b/ danych o orzeczonych potrzebach kształcenia specjalnego uczniów w roku szkolnym 2015/2016, c/ danych o obowiązkach nauczycieli w roku szkolnym 2014/2015, d/ danych o wydatkach na prowadzenie ZSR oraz o wynagrodzeniu pracowników niebędących nauczycielami. Ze względu na brak

odpowiednich funkcjonalności aplikacji SIO do bazy SIO nie przekazano również informacji o podręcznikach obowiązujących w poszczególnych oddziałach Zespołu zarówno w roku szkolnym 2014/2015 jak i w roku szkolnym 2015/2016, a także informacji o niezakłóconym funkcjonowaniu bazy SIO za poszczególne kwartały 2013 r. i 2014 r. Pomimo, iż upoważnieni przez Dyrektora pracownicy posiadali loginy i hasła dostępu do lokalnej bazy danych SIO, to w okresie od dnia 12 listopada 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r. nie posiadali dokumentu potwierdzającego wydanie upoważnienia przez Starostę Prudnickiego.

2. Przekazywanie danych sprawozdawczych w bazie danych starego systemu informacji oświatowej

Opis stanu faktycznego

Według zestawienia zbiorczego bazy danych starego SIO, w roku szkolnym 2014/2015 w ZSR nie funkcjonowały oddziały o szczególnym charakterze, tj.: integracyjne, sportowe, mistrzostwa sportowego, z nauczaniem języka mniejszości narodowych lub grup etnicznych, terapeutyczne lub wyrównawcze, dwujęzyczne.

W bazie danych starego SIO, zgodnie z ilością oraz zakresem posiadanych przez ZSR czterech orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, wykazano czterech uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym w tabeli: NP1 – jednego ucznia z więcej niż jedną niepełnosprawnością²⁷; NP2 – dwóch uczniów z jedną niepełnosprawnością²⁸ oraz NP2a – jednego ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym²⁹.

(dowód: akta kontroli, str. 104-108, 186-225, 230-269)

Ponadto stwierdzono, że w bazie starego SIO dla roku szkolnego 2015/2016, zgodnie ze stanem ilościowym posiadanych przez ZSR orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, wykazano pięciu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym w tabeli: NP1 – jednego ucznia z więcej niż jedną niepełnosprawnością³⁰; NP2 – trzech uczniów z jedną niepełnosprawnością³¹ oraz NP2a – jednego ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym³².

W tabeli NP2 nie wyszczególniono jednego ucznia, który orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uzyskał w dniu 8 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli, str. 104-108, 186-225, 230-269)

Dane w zakresie liczby uczniów ogółem oraz liczby uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością dla ZSR wykazane w bazie starego SIO były zgodne z danymi raportu subwencyjnego Starostwa Powiatowego w Prudniku.

(dowód: akta kontroli, str. 182-269)

Stwierdzono, że w bazie starego SIO zostały podane rzetelne dane o ilości pracowników niepedagogicznych zatrudnionych w ZSR oraz ich wynagrodzeniach.

(dowód: akta kontroli, str. 225, 269)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W kontrolowanym zakresie w bazie danych starego SIO przekazano zgodne ze stanem faktycznym dane o uczniach, będące podstawą do podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla Powiatu Prudnickiego w 2015 r.

²⁷ Osoba słabowidząca z niepełnosprawnością ruchową.

²⁸ Osoba słabowidząca i osoba słabosłysząca.

²⁹ Osoba zagrożona niedostosowaniem społecznym.

³⁰ Osoba słabowidząca z niepełnosprawnością ruchową.

³¹ Osoba słabosłysząca, osoba z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, osoba z niepełnosprawnością ruchową.

³² Osoba zagrożona niedostosowaniem społecznym.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³³, wnosi o zapewnienie rzetelnego i terminowego przekazywania do lokalnej bazy danych wszystkich informacji (danych) wymaganych przepisami o systemie informacji oświatowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 23 grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor

Kontroler
Zygmunt Świątek
Specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis

³³ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096, dalej: ustawa o NIK.